

Hallitus 19.10.2017
Hallitus 9.11.2017
Valtuusto 30.11.2017
LIITE 3

TALOUSARVIO 2018

SEKÄ

TALOUSSUUNNITELMA 2018 – 2020

Sisällysluettelo

Strategiset linjaukset	3
Jäsenkuntien kuntalausunnot	5
Sosiaalityö ja asiakkuudet	14
Kehittämispalvelut	14
Kriisi, tutkimus- ja kuntoutuspalvelut	15
Lääketeieteelliset erityispalvelut	15
Asumispalvelut	16
Työ- ja päivätoimintapalvelut	16
Valmentava koulutus	16
Vaikeavammaisten peruskoulu/Mylly-Antin koulu	17
Henkilöstöpalvelut	17
Työterveyshuolto	19
Hallinto- ja talouspalvelut	20
Kiinteistö- ja tukipalvelut	21
TALOUSARVIO 2018	22

STRATEGISET LINJAUKSET

Kuntayhtymän johtaja, johtava ylilääkäri Seija Aaltonen

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristössä on vireillä historiallisesti merkittäviä muutoksia. Varsinais-Suomessa, kuten muissakin maakunnissa, on meneillään sote-valmistelu. Valmistelu sai vuoden lisäaikaa. Väliaikainen valmistelualue aloittaa näillä tiedoin 1.6.2018. Edellytyksenä väliaikaisen toimeenpanoelimen hyväksymiselle on, että sote-järjestämislahti on hyväksytty. Valmistelualueen on tarkoitus vastata maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta ja käyttää päätösvaltaa kunnes maakuntavaltuusto aloittaa (maakuntavaalit 10/18). Allekirjoittanut on valittu erityishuoltopiiriin edustajana valmistelualueeseen ja varajäsenenä on Kärkullan johtaja Sofia Ulvstedt.

Alamme toimintaa säätelevistä laeista valmisteilla on vammaispalvelulainsäädännön (VALAS), itsemääräämisoikeuslainsäädännön (IMO) ja asiakasmaksulainsäädännön uusiminen sekä näillä tiedoin nyt syksyllä lausunnolla oleva kuntoutuslainsäädäntö. Valas ja IMO lakien on tarkoitus tulla voimaan 2020 kun muukin sote-lainsäädäntö tulee.

Kehitysvammaisuuden esiintymisprosentti on 1 % väestöstä. Erityisosaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen vaatii niin valtakunnallisia kuin kansainvälisiä verkostojakin. KTO on mukana Turun ja Oulun yliopistoihin perustetussa kehitysvammalääketieteen työelämän professuurissa. Kansainvälisiin yhteyksiin viitaten allekirjoittanut on valittu mm. European Association for Mental Health in Intellectual Disability (EAMHID) hallituksen jäseneksi 2014 lähtien ja edelleen uudelle kaudelle 2017-2019.

Erityisosaamisen säilyminen edellyttää laajaa väestöpohjaa; oma näkemykseni on, että laajalla väestöpohjalla tarkoitetaan vähintään 500 000 asukkaan väestöpohjaa. Toiminnallisesti olisi järkevää luoda erityishuoltoon Länsirannikon yhteistoiminta-alue.

Koko KTO:n toimintaa ohjaavat arvot:

- turvallisuus
- toista ihmistä arvostava vuorovaikutus
- tasa-arvo
- yhteishenki

Strategiset menetelmät eli keinot, joilla pääsemme visioomme:

- motivoitunut, palveluhenkinen ja osaava henkilökunta
- toiminnallistaloudellinen vastuullisuus, joka antaa oikeutuksen tehdä alamme työtä
- oikea henkilöstösuunnittelu: oikeat ihmiset oikeassa paikassa oikeaan aikaan
- jämäkkä, oikeudenmukainen, osallistuva ja tukeva johtaminen
- jatkuva kehittyminen

Visiomme

KTO- kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskus® on Länsirannikon Sote-alueen erityisosaajakeskus henkilöille, joilla on kehityksellisiä neuropsykiatrisia haasteita.

KTO:n tavoitteena on olla erityisosaamisen maakunnallinen keskus, jossa on saatavilla sekä vaativia että erityistason palveluja henkilöille, joilla on kehityksenaikainen neurologinen häiriö (nykyinen termi neurodevelopmental disorder).

Toiminnallisesti KTO sisältää kaksi toimialuekokonaisuutta:

- Erityisosaajakeskus Paimiossa, jossa itsessään on tutkimus-, kuntoutus- ja kriisipaikkoja (72) ja josta lähtevät jalkautuvat palvelut.
- Asumispalvelukokonaisuus ja niitä tukevat työ- ja päivätoimintapalvelut. Asumispalvelut ovat väistämätön osa kuntoutusketjua ja tarjoavat mahdollisuuden eriasteisesti itsenäiseen asumiseen. Asumisyksikköjä KTO:lla on 18 ja niissä koteja 250.

Erityisosaamiskeskuksen palveluihin kuuluu konsultaatiot, jalkautuvat palvelut ja ympärivuorokautinen tutkimus- ja kuntoutushoito sekä akuutteihin kriiseihin vastaaminen. Vahvuutenamme on elämänkaariajattelu, moniammatillinen yhteistyö ja kuntoutuksen palveluketjut. Osana kuntoutuksen palveluketjuja toimii mittava asumispalvelukokonaisuutemme; josta jokaiselle asiakkaalle löytyy omannäköinen palvelukonsepti.

KTO:n kuntoutuskeskuksella on uudet toimitilat. Haasteena on alan osaajien löytäminen ja rekrytointi, sekä erityishuollossa pitkään työskennelleiden työntekijöiden osaamisen päivittäminen ja osaamisen lisääminen. Tutkimukseen ja kuntoutukseen tulevien neuropsykiatristen asiakkaiden tutkimus- ja kuntoutuspalvelujen tarve on monialaista eli asiakkaalla on kehitysvammalääketieteellisiä ongelmia ja toiminnanohjauksen haasteita usein monella elämän hallinnan alueella. Asiakkaiden palvelut edellyttävät paljon viranomaispäätöksiä ja siksi KTO:n toiminnan paras sijoituspaikka olisi palvelujen tasapuolisen järjestämisen ja tuottamisen kannalta jatkossa maakunnallinen liikelaitos.

Yhteistyö sidosorganisaatioiden kanssa on välttämätöntä:

- Kuntayhtymä tekee kiinteää kehittämissyhteistyötä järjestöistä Kehitysvammaliiton, Kehitysvammaisten Tukiliiton ja Kynnys ry:n kanssa.
- Valtakunnallisesti kuntayhtymällä on edustus erilaisissa valtakunnallisissa ryhmissä: Laatuvaliokunnassa, Suomen Kuntaliiton erityishuollon asiantuntijaryhmässä, Kehitysvammaliiton hallituksessa, ja erilaisissa STM:n kuulemisissa.

Asiakastasolla jokaisen asiakkaan kohdalla käydään kunnan sosiaali-, terveys- tai opetustoimen kanssa sopimusneuvottelut siitä, mitä palveluja kuntayhtymä ko. asiakkaalle antaa ja mikä on niiden hinta. Tulevaa sote-aluetta ajatellen neuvottelun kulttuuri, omistajaohjauksessa pysyminen ja palvelujen tuottajan rooli on siten kuntayhtymän toimintaan juurtunut tapa.

Jäsenkuntien kuntalausunnot toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2018

Alla olevassa taulukossa on jäsenkuntiemme antamat lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2018.

Kunta		
Aura	<p>Kunta hankkii kehitysvammahuollon palveluja KTO:lta, muilta kunnilta ja yksityisiltä palveluntuottajilta. Kunnassa on yksityistä palvelujen tarjontaa (kaksi kehitysvammaisten asumispalveluyksikköä, tuetun asumisen yksikkö sekä päivä- ja työtoimintaa).</p> <p>Uusien palvelujen kehittäminen toimintaympäristöstä nousevien tarpeiden ja toiveiden pohjalta on hyvä lähtökohta KTO:n toiminnan kehittämiseksi. Varsinais-Suomessa tulee säilyttää kehitysvamma-alan hyvä osaaminen niin KTO:ssa kuin lähipalveluissakin.</p> <p>Kunta pitää Varsinais-Suomen erityisneuvolapiiriä merkittävänä yhteistyötahona, jonka kanssa halutaan jatkossakin tehdä yhteistyötä. Toiminnan ennakoitavuuden parantamiseksi on perusteltua jatkaa myös kunnan ja KTO:n välisiä asiakaskohtaisia neuvotteluja.</p>	<p>Kehitysvammahuollon laitospalvelut lakkautetaan vuoteen 2020 mennessä. Joillakin auralaisilla kehitysvammaisilla tulee olemaan tutkimuksen ja kuntoutuksen tarvetta myös laitoshoidon purkamisen jälkeen, johon KTO:n uusi yksikkö antaa hyvät mahdollisuudet.</p> <p>Avopalvelujen lisääntyessä KTO:n merkitys konsultoivana asiantuntijatahona korostuu. Konsultaatiopalvelujen tarjoamisessa ulkopuolisille tahoille tulee olla selkeät pelisäännöt. Avopalveluissa kunta käyttää konsultaatiopalveluiden lisäksi erityisneuvolan palveluja.</p> <p>Kunta toivoo KTO:lta kehitysvamma-alan koulutusten järjestämistä myös kunnan työntekijöille.</p> <p>Kustannustaso ei saa enää nousta, ja hintojen tulee olla kilpailukykyisiä.</p>
Kaarina	<p>KTO on ollut osaava ja luotettava yhteistyökumppani. Yhteistyö on ollut sekä yksittäisten asiakasasioiden että palvelujen suunnittelun tasolla toimivaa. KTO:lla on erityisosaamista, jota on haasteellista löytää muualta.</p> <p>Tiiviin yhteistyön ja avoimuuden kautta toiminnan ennakointi on mahdollista ja ennen kaikkea asiakkaiden edun mukaista.</p> <p>Kaarina huolehtii kunnan omana toimintana kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnoista.</p> <p>Kaarinassa on kehitetty aikuisikäisten kuntoutussuunnitelmien ja hämähoidon sujuvuutta kunnan omana palveluna.</p>	<p>Kaarinan kaupunki arvioi tarvitsevansa tulevaisuudessa asumisen mahdollistavia tukipalveluja (tutkimus, kuntoutus ja hoito).</p> <p>KTO:n asiantuntijapalvelut toimivat kaarinalaisten kehitysvammaisten tutkimus- ja kuntoutussuunnitelmien päivityspaikkana. Erityisneuvolaan ohjataan pääsääntöisesti alle 16-vuotiaiden kehitysvammaisten lasten ja nuorten erityisongelmien hoitoon liittyvissä asioissa. Kehitysvammaisten aikuisten tutkimukset sovitaan tarvittaessa yksilöllisten tarpeiden mukaan.</p> <p>Kehitysvammapsykiatrisen osaston tutkimus ja hoito on tarpeen erityisen haastavissa, akuuteissa asiakastilanteissa. Haastavasti käyttäytyville asiakkaille ei ole riittävästi tarjolla heille soveltuvia asumispalvelupaikkoja.</p>

		<p>Tilapäishoitoa toivotaan edelleen järjestyvän erityishuoltopiirin yksiköissä mm. vaikeavammaisille lapsille ja erityisen haastavasti käyttäytyville asiakkaille.</p> <p>Kaarinan kaupunki on halukas kuulemaan lisää KTO:n käyttösuoritteista ja maksuperusteista eri asiantuntijapalvelujen osalta. Tällöin kyetään ennakkoimaan ja sitoutumaan palvelujen ostoon paremmin.</p>
Kustavi	<p>Kustavin kunta järjestää kehitysvammaisille henkilöille palveluja pääosin ostopalveluna yksityisiltä palveluntuottajilta. Kunnassa on 20 hengen tehostetun palveluasumisen yksikkö, joka palvelee myös tarvittaessa kehitysvammaisia.</p> <p>Erytysisiantuntijapalveluita ostetaan vuosittain KTO:lta keskimäärin kahdelle tai kolmelle asiakkaalle. KTO:n tutkimus- ja kuntoutusyksikön palveluita on ostettu tarpeen mukaan. Vuosittain palvelua on tarvittu keskimäärin yhdelle tai kahdelle asiakkaalle. Kunnan palvelutarve pysyy vuonna 2018 samalla tasolla kuin vuonna 2017.</p>	<p>KTO:n asema konsultoivana asiantuntijatahona korostuu entisestään. Kustavi ostaa jatkossakin tarpeen mukaan KTO:n palveluita.</p> <p>Kustavi haluaa hyödyntää KTO:n osaamista kehitysvamma-alan tutkimuksen ja koulutuksen asiantuntijana. Keskukselta toivotaan aktiivista roolia uusimman tiedon ja tutkimustulosten välittämisessä kuntiin. Samoin KTO:n toivotaan käyttävän mahdollisuuksien mukaan jalkautumista kuntiin eri tapaamisten ja palveluiden tarjoamisessa. Kehittämistyön lisäksi tulisi huomioida kustannusten kehitys palveluiden hinnoittelussa.</p>
Laitila	<p>Laitilan kaupunki ostaa kuntayhtymältä asumis- ja erityisiantuntijapalveluita tarpeen mukaan.</p> <p>Tällä hetkellä Laitila ostaa erityishuoltopiirin tuottamia asumispalveluita yhteensä 11 laitilalaiselle sekä erityisneuvolapalveluita tarpeen mukaan, vuosittain 4-10 henkilölle.</p> <p>Laitila pitää tärkeänä KTO:n toimintaa alueella. Keskus palvelee erityisosaamisellaan sekä kuntien työntekijöitä että kehitysvammaisia henkilöitä että heidän omaisiaan.</p>	<p>Yhteistyössä kaupungin toimijoiden kanssa tulisi sopia toimintakäytännöistä asumisyksikköjen ja toimintakeskusten välillä. Erityisesti tulisi huomioida henkilöstöresurssien riittävyys ja tarpeenmukainen käyttö. Asukkaiden ollessa kaupungin järjestämässä päivätoiminnassa voitaisiin henkilöstöresurssit kohdentaa muuhun toimintaan.</p> <p>Toimintakäytäntöjä sopimalla voidaan vähentää kaupungin kuluja asiakkaan osallistuessa kaupungin päivätoimintakeskuksen päivätoimintaan. Tällöin KTO:n henkilöstöresurssin tarve on pienempi, jolloin tämän tulisi näkyä kaupungin kustannuksissa.</p>
Lieto	<p>Palvelurakennemuutoksen valmiiksi saattaminen asumispalveluiden osalta on merkittävä asia ja edesauttaa laitosasumisen purkamista määräaikaan</p>	<p>KTO:n yhtenä tehtävänä Varsinais-Suomen alueella tulee olla kehitysvamma-alan koulutusten järjestäminen. Koulutusten sisältöjä on hyvä</p>

	<p>2020 mennessä.</p> <p>Uusien palvelujen kehittäminen toimintaympäristöstä nousevien tarpeiden ja toiveiden pohjalta on hyvä lähtökohta KTO:n toiminnan kehittämiseksi nyt ja tulevaisuudessa.</p>	<p>mieltä siitä lähtökohdasta, että koulutettavilla henkilöillä on jo alalle vaadittava koulutus ja työkokemusta.</p> <p>Joustavuus on palveluntuottajalle tulevaisuudessa välttämätöntä. Palvelutarpeisiin tulee vastata kulloinkin voimassa olevien lainsäädännöllisten vaatimusten ja hoitosuositusten mukaisesti. Työnantajan on tärkeää huolehtia, että henkilöstön ammattitaito on monipuolista ja että henkilökunnalla on ajantasainen tieto muuttuvassa toimintaympäristössä sekä uudistuvassa lainsäädännön kentässä.</p> <p>Varsinais-Suomessa tulee säilyttää kehitysvamma-alan hyvä osaaminen niin KTO:ssa kuin lähipalveluissakin. On toivottavaa, että KTO kehittää palveluja yhdessä palvelunostajien kanssa vastaamaan tulevia tarpeita.</p> <p>Hintojen tulee olla kilpailukykyisiä ja palvelutarjonnan vastata asiakkaan yksilöllisiä asumis- ja kuntoutumistarpeita. Hinnoittelun tulee perustua ennalta sovittuihin palveluluokkiin, koska näin ostajatahon on helpompi ymmärtää, mistä palvelumaksut koostuvat.</p>
<p>Loimaa</p>	<p>Loimaan kaupungin tavoitteena on hoitaa kehitysvammaiset asukkaansa mahdollisimman pitkälle Loimaalla yhteistyössä KTO:n ja muiden palveluntuottajien kanssa. Vuotuiset kuntakierrokset, joissa käydään asiakaskunnan palvelut läpi, ovat tärkeitä ennakoinnin kannalta.</p> <p>Loimaalle on asumispalvelujen kilpailutuksen seurauksena rakentumassa kehitysvammaisille uusi 15-paikkainen ryhmäkoti ja 8-asuntoinen rivitalo ryhmäkodin viereen. Arvioitu valmistusaika on keväällä 2018.</p>	
<p>Marttila</p>	<p>KTO:lla on keskeinen rooli kehitysvamma-alan erityisosaamista tarjoavana yksikkönä Varsinais-Suomessa. Keskus palvelee erityisosaamisellaan sekä Marttilan kunnan työntekijöitä että kehitysvammaisia henkilöitä ja heidän omaisiaan. KTO:n asema konsulttivana asiantuntijatahona korostuu entisestään.</p>	<p>KTO:n toivotaan kehittävän toimintaansa siten, että se vastaa uusien lakien vaatimuksiin, asiakkaiden tarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti.</p> <p>Marttilan kunta haluaa hyödyntää KTO:n osaamista kehitysvamma-alan</p>

	<p>Marttilan kunta pitää hyvänä tapana vuosittaista tapaamista yhdessä KTO:n edustajien kanssa palvelutarpeiden ja toiminnan suunnittelussa. On toivottavaa, että KTO kehittää palveluja yhdessä palvelunostajien kanssa vastaamaan tulevia tarpeita.</p> <p>Marttilan kunta toivoo jatkossakin tiivistä yhteistyötä KTO:n kanssa. Tällä hetkellä ei ole suunnitelmissa siirtää KTO:n asiakkaita muille palveluntuottajille.</p>	<p>tutkimuksen ja koulutuksen asiantuntijana. Keskukselta toivotaan aktiivista roolia uusimman tiedon ja tutkimustulosten välittämisestä kuntiin. KTO:n tulisikin olla pääasiallinen kehitysvamma-alan koulutusten järjestäjä. Koulutusten markkinointiin Varsinais-Suomen kuntiin toivotaan erityistä panosta.</p>
<p>Masku</p>		<p>Maskun kunta pitää toivottavana, että toiminta on molemmin puolin avointa ja ennakoivaa. Mikäli puolin tai toisin suunnitellaan toiminnallisia tai yksittäisiin asiakkaisiin liittyviä muutoksia, niistä tulee neuvotella hyvissä ajoin.</p> <p>Erityishuoltoapiirin toivotaan kehittävän toimintaansa siten, että se vastaa uusien lakien vaatimuksiin, asiakkaiden tarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti.</p> <p>Kuntayhtymän talouden edellytetään noudattavan erittäin maltillista kustannuskehitystä.</p>
<p>Mynämäki</p>		<p>(Teksti on muuten sama kuin yllä oleva Maskun teksti, mutta alkaa ”Perusturvakuntayhtymä Akseli pitää toivottavana, että toiminta on molemmin puolin avointa ja ennakoivaa...”)</p>
<p>Naantali</p>	<p>Naantalın kaupunki järjestää kehitysvammaisten asumispalveluja Naantalın aurinkosäätiön palvelutalon, Kehitysvammaisten palvelusäätiön Tukenan Naantalın yksikön, erityishuoltoapiirin ja muiden palveluntuottajien toimesta.</p> <p>Vuoden 2017 lokakuussa käynnistyi Naantalissa Tukenan 15-paikkainen autetun ja vahvasti autetun asumisen yksikkö. Tavoitteena on, että Naantalissa sijaitsevaan yksikköön jatkossakin sijoitetaan mahdollisesti Erityishuoltoapiirin palveluissa tällä hetkellä olevia henkilöitä.</p>	<p>Toiminnan jatkuvuuden kannalta huolellinen kustannusten tarkastelu ja palvelujen mahdollisimman tehokas tuottaminen on kaikkien jäsenkuntien kannalta hyvä asia.</p> <p>Sote-uudistuksen viivästyksen johdosta kuntayhtymän tulee tarkastella toimintansa suunnittelua sote-uudistuksen aikataulun mukaisesti.</p>

	<p>Vuonna 2016 Naantalin kaupunki käytti Erityishuoltopiirin palveluja yhteensä 33 naantalilaisen kehitysvammaisen henkilön palveluissa.</p> <p>Naantalin kaupunki käyttää edelleen tarpeen mukaan erityishuoltopiirin kehitysvammaisten erityisasiantuntija-palveluja.</p>	
Nousiainen		(Teksti on sama kuin Maskun ja Mynämäen teksti: ”Perusturvakuntayhtymä Akseli pitää toivottavana, että toiminta on molemmin puolin avointa ja ennakoivaa...”)
Paimio	<p>Erityishuoltopiiri on merkittävin kehitysvammaisten palveluiden tuottaja Paimion kaupungille. 16 paimiolaista asuu KTO:n asumispalveluissa, joista yksi on laitoshoidossa. Lisäksi Paimio on käyttänyt työ- ja päivätoiminnan palveluita, erityisneuvolan palveluita, psykiatrista kriisi- ja tutkimusyksikköä ja erityisperhetyötä.</p> <p>Paimion kaupunki pitää tärkeänä sitä, että alueella toimii KTO, joka palvelee osaamisellaan sekä kuntien työntekijöitä että kehitysvammaisia henkilöitä ja heidän omaisiaan. Paimion kaupunki käyttää tarpeen mukaan jatkossakin erityishuoltopiirin palveluita, mikäli kustannustaso ei nouse kohtuuttomasti. Asiakassiirtoja vuodelle 2018 ei ole suunniteltu.</p>	<p>Kuntien taloudellisen tilanteen vuoksi ja toiminnan jatkuvuuden kannalta on erittäin tärkeää tuottaa palvelut mahdollisimman taloudellisesti ja tehokkaasti. Sote-uudistuksen viivästyksen johdosta erityishuoltopiirin kuntayhtymän tulee tarkastella toimintansa suunnittelua sote-uudistuksen aikataulun mukaisesti.</p>
Parainen	<p>Paraisten kaupunki toivoo jatkossakin tiivistä yhteistyötä KTO:n kanssa. Tällä hetkellä ei ole suunnitelmissa siirtää KTO:n asiakkaita muille palveluntuottajille. Asiakaskohtaiset palvelu- ja kuntoutustarvearvioinnit tehdään kuten aiemminkin yhteistyössä, jolloin käydään samalla hintaneuvottelua.</p>	
Pöytyä	<p>Pöytyän kunnalla on oma 18-paikkainen ympärivuorokautinen asumispalveluyksikkö sekä työ- ja päivätoimintakeskus, jonka palveluita myydään myös ulkopaikkakuntalaisille. Oma toimintaa ei ole suunniteltu laajennettavaksi.</p> <p>Pöytyän kunta tulee jatkossakin ostamaan erityispalveluita KTO:lta. Pöytyän kunta arvioi tarvitsevänsä KTO:n</p>	

	<p>palveluita erityisesti niissä tilanteissa, joissa kehitysvammaisen tutkimus, kuntoutus ja hoito vaativat erityisosaamista ja joissa tarpeeseen ei pystytä vastaamaan omin palveluin.</p> <p>Pöytyän kunta on toteuttanut asukassiirtoja runsaasti vuonna 2016, vuodelle 2018 ei ole suunniteltu uusia asukassiirtoja.</p> <p>Pöytyän kunnan talousarviota vuodelle 2018 ollaan laatimassa alla vuoden 2017 talousarviotason, joten erityishuoltopiiriltä ostettaviin palveluihin ei tulla varaamaan lisämäärärahaa hintojen korotusta varten.</p>	
Raisio Rusko	<p>Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueella kehitysvammahuollon palveluihin ei ole suunnitelmakaudella 2018 tulossa olennaisia muutoksia. Kehitysvammaisille henkilöille pyritään luomaan riittävä palvelu- ja tukiverkosto ensisijaisesti yhteistoiminta-alueen omina palveluina. Tarvittaessa palveluita on ostettu yksityisen sektorin toimijoilta.</p> <p>KTO:lta ostetaan tällä hetkellä ohjattua asumista, asumispalvelua, koulu-laisten aamu- ja iltapäivähoitoa ja työtoimintaa.</p> <p>Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueen kehitysvammahuolto on onnistunut vuoden 2016 aikana siirtämään kaksi laitosasumisen asiakasta ostopalveluista omiin palveluihin. Kehitysvammaisten henkilöiden laitotasuminen on näin ollen saatu purettua.</p>	<p>Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alue tarvitsee tulevaisuudessakin erityishuoltopiirin asiantuntemusta ja erityisosaamista, jotka liittyvät konsultaatio-, neuvonta- sekä avo- ja asumispalveluihin. Lisäksi ostetaan tarvittaessa määräaikaista hoito- ja kuntoutusjaksoja täydentämään omia palveluja henkilöille, jotka kärsivät psykososiaalisista ongelmista tai vaikeista häiriöistä.</p> <p>Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alue pitää tärkeänä sitä, että palvelujen hintoihin ei kohdistu suuria nostopaineita. Hinnoittelu tulisi toteuttaa kustannuslaskennan pohjalta, eikä kustannusten kasvu saisi ylittää kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen yleistä kustannuskasvua. Palveluja suunniteltaessa yhteistyö kuntien kanssa on tärkeää. Näin kaikilla osapuolilla on tiedossa palvelujen todellinen tarve ja niiden järjestämismahdollisuudet.</p> <p>Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alue pitää tärkeänä sitä, että Varsinais-Suomessa säilyy riittävä kehitysvamma-alan tuki- ja erityisosaaminen. Tämä edellyttää, että KTO jatkaa osaamisensa kehittämistä ottaen huomioon kuntien taloudelliset realiteetit.</p>
Salo	<p>Salon kaupungissa on kahdeksan omaa ryhmäkotia, jotka tarjoavat asumispalveluita 93 aikuiselle kehitysvammaiselle. Ostopalveluna hankitaan 21 hoitopaikkaa. Tukiasumisen</p>	<p>Salon kaupunki tulee edelleen käyttämään KTO:n tarjoamia palveluita. Vaativimpaa ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevat asiakkaat hoidetaan edelleen KTO:lla. Tutkimus- ja kuntou-</p>

	<p>ohjaajien palveluita käyttää noin 50 omissa asunnoissa asuvaa asiakasta. Lasten ja nuorten perheiden tueksi tarjotaan tilapäishoitoa omassa 7-paikkaisessa Elmeri-yksikössä. Muutama asiakas käy lyhytaikaisessa perhehoidossa. Työ- ja päivätoiminnan palvelut järjestetään kaupungin omaa toimintana noin 170 asiakkaalle.</p> <p>KTO:lta hankitaan laitos- ja palveluasumista. Lisäksi KTO:lta hankitaan erityisosaamista vaativia palveluja tukemaan ja täydentämään omia palveluja. Kohderyhmänä ovat olleet erityisesti lapset ja nuoret sekä erilaisissa siirtymävaiheissa olevat henkilöt. Periaatteena on, että aikuistumisen kynnyksellä, voinnin ja elämäntilanteen vakiintuessa, asiakkaat ohjataan käyttämään entistä enemmän perusterveydenhuollon palveluita.</p> <p>KTO:lta hankitaan tarpeen mukaan myös määräaikaisia hoito- ja kuntoutusjaksoja.</p> <p>Palveluntuottajat ovat suunnittelemassa Salon kaupungin alueelle asumispalveluyksiköitä, joissa hoito keskittyisi autistisiin ja vaikeavammaisiin henkilöihin sekä tukiasumiseen. Kohteiden on tarkoitus valmistua vuoden 2019 alkuun mennessä. On mahdollista, että KTO:lta voidaan siirtää myös vaativan hoidon asiakkaita tuleviin yksiköihin. Lisäksi asiakkaita voidaan kotiuttaa kaupungin ulkopuolella sijaitsevista ostopalveluyksiköistä kotikaupunkiin.</p>	<p>tusjakson käytön tavoitteena on niiden suunnitelmallinen käyttö.</p> <p>Salon kaupunki toivoo tiivistä yhteistyötä, jotta asiakas saa nopeasti tarvitsemansa avun ja kaupungin palvelut ovat alusta asti mukana tukiverkostoa rakennettaessa. Tiiviiseen yhteydenpitoon ja asiakastietojen siirtymiseen pitää kiinnittää huomiota.</p> <p>Tulevaisuudessa KTO:hon ohjautuvat asiakkaat ovat aiempaa haasteellisempia. Salon kaupunki odottaa saavansa laajaa tukea moniongelmaisten asiakkaiden hoidossa, joilla kehitysvammadiagnoosi on vain yksi osa kokonaisuutta.</p> <p>Salon kaupunki on vuoden 2018 talousarvion valmistelun yhteydessä arvioinut erilaisia mahdollisuuksia kehitysvammaisten henkilöiden jatko-opintomahdollisuuksien parantamiseksi, esimerkiksi KTO:n järjestämänä.</p>
Taivassalo	<p>Taivassalon kunnan tavoitteena on hoitaa kehitysvammaiset asukkaansa mahdollisimman pitkälle Taivassalossa yhteistyössä kuntayhtymän kanssa. Vuotuiset kuntakierrokset, joissa käydään asiakaskunnan palvelut läpi, ovat tärkeitä.</p>	<p>Kuntakierroksilla on syytä käydä läpi nykyistä tarkemmin asukaskohtainen palveluiden hinnoittelu. Nykyisen palveluketjun (asumispalveluista ympärivuorokautiseen kuntoutukseen) säilyttäminen on tärkeää myös tulevan soite-uudistuksen jälkeen. Palvelurakenne on vakiintunut, eikä uusia investointeja kiinteistöihin ole syytä tehdä enää ennen soite-uudistusta.</p>
Turku	<p>Turku ostaa KTO:sta palvelua kehitysvammaisille turkulaisille. Yksittäisiä asiakkaita on tullut palveluihin lastensuojelun tai terveydenhuollon kautta.</p>	<p>Laitoshoidon väheneminen aiheuttaa tarvetta sopeuttaa kuntayhtymän toimintaa vastaamaan kehitystä. Kehitysvammaisilla turkulaisilla tulee kui-</p>

	<p>Turku hankki KTO:lta kehitysvamma-palveluja yhteensä 13,5 miljoonalla eurolla vuonna 2016. Laitoshoidon osuus kustannuksista on edelleen laskenut. Asumispalvelujen osuus on vuodessa noussut 11 %.</p> <p>Kaupungin ja kuntayhtymän yhteinen tavoite on edelleen laitosasumisen purkaminen kustannusneutraalisti., ja tähän mennessä siinä on pääosin onnistuttu. Laitosasumisen purkaminen on turkulaisten asiakkaiden osalta pääosin toteutunut tämän vuoden loppuun mennessä. Uusia asumisyksiköitä ei tämän vuoden jälkeen ole odotettavissa Turun seudulle lähivuosina.</p> <p>Turkulaisia asukkaita asuu KTO:n asumisyksiköissä ja yksityisten palveluntuottajien ylläpitämissä asumisyksiköissä.</p> <p>Viime vuonna KTO on avannut kaksi uutta asumisyksikköä ja kolmas valmistui kesäkuussa 2017. Turku on ollut mukana näiden asumisyksiköiden suunnittelussa ja asukasvalinnassa. Yhteistyö on tärkeää myös jatkossa uudenlaisien, tehokkaiden ja toisaalta yksilöllisten asumispalveluratkaisujen löytämiseksi.</p>	<p>tenkin olemaan tutkimuksen ja kuntoutuksen tarvetta myös laitoshoidon purkamisen jälkeen, mihin kuntayhtymän uusi yksikkö antaa mahdollisuuksia. Kehitettävänä kohtana on tukipalvelujen joustavuus ja kohdentaminen avoimuuden yksiköihin niin, että laitoksessa tapahtuvan kriisihoidon ja kuntoutuksen tarve vähenee. Avopalvelujen lisääntyessä KTO:n asema konsultoitavana asiantuntijatahona korostuu entisestään. Esimerkiksi asumisyksiköihin jalkauttavasta konsultaatiosta voi olla kysyntää. Konsultaatiopalveluiden vertailua auttaisi selkeä palvelukuvaus ja hinnoittelu. Konsultaatiopalvelujen tarjoamisessa ulkopuolisille tahoille tulisi olla selkeät pelisäännöt ajatellen mm. palveluntuottajien keskinäistä asemaa. Muuttuvassa toimintaympäristössä tulisi kiinnittää huomiota myös hinnoittelun ja laadun kilpailukykyyn.</p> <p>Kustannustaso ei saa nousta vuonna 2018 vuoteen 2017 verrattuna. Toiminnan ennakoitavuuden parantamiseksi on syytä jatkaa kaupungin ja KTO:n välisiä asiakaskohtaisia neuvotteluja. Yksittäisten asiakkaiden hintaluokkien tarkastukset on hyvä keskitää vuosittain tai puolivuositapain tapatuiksi. Hintaluokkien tarkistusten tulee aina perustua huomattaviin muutoksiin asiakkaan hoidon tai tuen tarpeessa.</p>
<p>Uusikaupunki</p>	<p>Uudenkaupungin kaupunki järjestää kehitysvammaisille henkilöille palveluja sekä omana toimintana että ostopalveluina yksityisiltä palveluntuottajilta. Kehitysvammanneuvolapalvelu järjestetään pääasiassa omana toimintana, johon lääkäripalvelu ostetaan KTO:sta.</p> <p>Erityisasiantuntijapalveluita ostetaan vuosittain KTO:lta keskimäärin neljälle asiakkaalle. Vuonna 2017 kahdeksan uusikaupunkilaista asuu KTO:n asumisyksiköissä ja kahdelle asiakkaalle ostetaan pitkäaikaiskuntoutusta. Kaksi asiakasta on KTO:n tarjoamassa työtoiminnassa ja yksi asiakas päivätoiminnassa. KTO:n tutkimus- ja kuntoutusyksikön palveluita on ostettu tar-</p>	<p>Toiminnan suunnittelun ja ennakoitavuuden turvaamiseksi Uusikaupunki jatkaa kaupungin ja KTO:n välisiä asiakaskohtaisia ja toiminnallisia tapaamisia, joihin on osallistunut vammaispalveluiden ja KTO:n asiakastyön edustajia (ns. käyttöpäiväneuvottelut). Toiveena on kuitenkin, että tapaamisten sisältöä ja luonnetta selkiytetään ja täsmennetään.</p> <p>Uusikaupunki haluaa hyödyntää KTO:n osaamista kehitysvamma-alan tutkimuksen ja koulutuksen asiantuntijana. Keskukselta toivotaan aktiivista roolia uusimman tiedon ja tutkimustulosten välittämisessä kuntiin. Samoin KTO:n toivotaan käyttävän mahdollisuuksien mukaan jalkautumista kuntiin</p>

	<p>peen mukaan.</p> <p>Kahden uusikaupunkilaisen asiakkaan osalta pitkäaikaiskuntoutus (laitoshoido) on katsottu tarpeelliseksi, koska asiakkaille ei ole löytynyt avohuollon palveluina sopivaa asumisyksikköä. Tulevaisuudessakin Uusikaupunki tarvitsee palveluita niille kehitysvammaisille henkilöille, joilla on vammaan johtuen vahvoja psyykkisiä oireita ja/tai käyttäytymisen haasteita.</p> <p>KTO:lla on keskeinen rooli kehitysvamma-alan erityisosaamista tarjoavana yksikkönä Varsinais-Suomessa. KTO:n asema konsultoivana asiantuntijatahona korostuu entisestään. Uusikaupunki ostaa jatkossakin tarpeen mukaan KTO:n palveluita.</p>	<p>eri tapaamisten ja palveluiden tarjoamisessa.</p> <p>Uusikaupunki toivoo KTO:n toteuttavan asiakaskohtaista hintaneuvottelua sekä tiiviimpää yhteistyötä yksittäisen asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelemisessa.</p>
<p>Vehmaa</p>	<p>Vehmaan kunta ostaa edelleen KTO:lta erityisneuvolan ja erityistyöntekijöiden palveluita varsinkin lasten ja nuorten palveluiden järjestämiseksi sekä valmentavaa koulutusta peruskoulun päättäneille nuorille ja kuntoutus- ja tutkimusjaksoja tarvittaessa.</p>	<p>Kehittämistyön lisäksi tulisi KTO:n huomioida kustannusten kehitys palveluiden hinnoittelussa. KTO:n palvelujen hintojen tulee olla kilpailukykyisiä ja palvelutarjonnan vastata asiakkaan yksilöllisiä tarpeita.</p>

SOSIAALITYÖ JA ASIAKKUUDET

Palvelu- ja asiakkuusjohtaja Marika Metsähonkala
Johtava sosiaalityöntekijä Nina Alm

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Asiakas saa oikean palvelun oikeaan aikaan oikealla tavalla.	Palvelupyynnöpalaverikäytännön jäsentäminen ja selkiyttäminen. Palvelupyynnot käsitellään ja palvelun toteuttamisesta on tehty suunnitelma viikon sisällä.	Tulleet palvelupyynnot ja niihin käytetty käsittelyaika.
Sosiaalityön selkeyttäminen.	Sosiaalityön osuuden selkeyttäminen KTO:n sisäisissä ja ulkoisissa palveluissa.	Sosiaalityöntekijöiden vastuualueet on määritelty ja kirjattu.

KEHITTÄMISPALVELUT

Kuntoutus- ja kehittämisjohtaja Oili Sauna-aho
Kehittämiskoordinaattori Pirjo Valtonen

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
KTO:n laatukäsikirjaan CAF (Yhteinen arviointimalli, The Common Assessment Framework) kirjoitetut ja päivitetty toimintamallit ovat piirrettyinä prosesseiksi.	Käydään yksiköittäin lävitse prosessit (n. 10 kpl) ja niiden vaiheet sekä tarvittavat lomakkeet.	Yksiköiden prosessit on päivitetty ja ajan tasalla IMS:ssä.
Osaamiskartoituksesta väline työntekijäkohtaisten osaamistavoitteiden määrittämiseksi. Koulutuskalenterissa huomioidaan osaamiskartoituksen tulokset.	Kaikkien vakinaisten kriisi-, tutkimus-, kuntoutus- ja työ- ja päivätoiminnan työntekijöiden koulutustarve on määritelty osaamiskartoituksella. Yksiköiden palveluesimiehet ovat ilmoittaneet yksikön koulutustarpeet, joiden pohjalta laaditaan koulutussuunnitelma.	Osaamiskartoitus on yksiköissä käytössä. Valmis ja toteutettavissa oleva koulutussuunnitelma. Täsmäkoulutuksiin osallistuneiden määrä.
CAF-laatukäsikirjan mukaisia sisäisiä auditointeja jatketaan ja koulutetaan lisää uusia sisäisiä auditointeja. Valmistaudutaan ulkoiseen auditointiin.	Toteutetaan 15 sisäistä auditointia. Koulutetaan 20 uutta sisäistä auditointia. Tehdään suunnitelma ulkoisesta auditoinnista.	Toteutuneiden sisäisten auditointien määrä ja tulokset. Sisäisten uusien auditointien määrä. Aikataulu ulkoiseen auditointiin.

KRIISI-, TUTKIMUS- JA KUNTOUTUSPALVELUT

Palvelu- ja asiakkuusjohtaja Marika Metsähonkala

Kuntoutus- ja kehittämisjohtaja Oili Sauna-aho

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Palveluprosessien selkiyttäminen.	Eri palvelujaksojen alku- ja loppupalaverit toteutuvat hyödyntäen asiakaspalavereja. Pitkäkestoisessa kuntoutuksessa asiakaspalaveri vähintään 6 kk:n välein.	Toteutuneet palaverit/ toteutuneet palvelujaksot/yksikkö.
Henkilöstön osaaminen ja työpanos käyttöön joustavasti koko tuki- ja osaamiskeskuksessa.	Henkilöstö on käytävissä tarpeen ja osaamisen mukaan yksiköiden kesken.	Tehdyt työpäivät muissa yksikössä/ yksikön vakituinen henkilöstö.

LÄÄKETIETEELLISET ERITYISPALVELUT

Johtava ylilääkäri Seija Aaltonen

Lääketieteellinen johtaja Tommi Salokivi

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Lääkärityön joustavuus palvelutarpeen mukaan.	Erikoislääkärin jalkautuva työ ja konsultointi.	Jalkautuvan työn ja konsultoinnin suoritelmäärät/työtunnit eri palvelumuodoissa.
Neuropsykiatristen tutkimusten laajentaminen.	Kohtausoireiden selvittäminen.	EEG-rekisteröinnit.
Lääkehuollon ATK-ohjelma päivitetään ja yksiköiden lääketilaukset tehdään sähköisiksi.	Sähköinen tilausjärjestelmä sekä tukkuliikkeeseen että kuntoutuskeskukseen. Sisältää automaattisen hintapäivityksen.	Virheellisten tilausten määrä. Lääkekulutuksen seuranta tarkentuu ja virhemarginaali pienenee.

ASUMISPALVELUT

Kuntoutus- ja kehittämisjohtaja Oili Sauna-aho

Palvelu- ja asiakkuusjohtaja Marika Metsähonkala

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Asiakkaiden itsenäisen toiminnan ja itsemääräämisoikeuden vahvistaminen.	Itsenäistä toimintaa ja itsemääräämisoikeuden vahvistava suunnitelma toteutuu arjessa.	Asiakaskysely. Henkilöstökysely.
Asumispalvelujen määrällinen lisääminen.	Yhden asumisyksikön (Sauvo) käynnistäminen.	Valmis suunnitelma toteutettavaksi.
Taloudellisen vakauden ylläpitäminen.	Asumisyksiköt kattavat toiminnallistaloudellisesti itsensä.	Taloudellinen tulos vuoden lopussa.

TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINTA

Kuntoutus- ja kehittämisjohtaja Oili Sauna-aho

Palvelu- ja asiakkuusjohtaja Marika Metsähonkala

Työ- ja päivätoimintayksiköiden palveluesimies Tiina Koski

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Työ- ja päivätoiminta vastaa asiakkaiden tarpeita.	Jokaisen asiakkaan yksilölliset suunn. tarkistetaan v. 2018.	Päivitettyjen yksilöll. suunn. luku-/asiakasmäärä. Asiakaskysely.
Työtoiminnassa tuetaan urapolun ja päivätoiminnassa osallisuuden toteutumista (yksi valtakunnallinen päiväaikaisen toiminnan laatuksiteeri).	Työtoiminnan asiakkaista 10%:lle tehdään henkilökohmainen urasuunnitelma ja cv ohjaajan ja työvalmentajan kanssa. Päivätoiminnassa suunnitellaan osallisuutta mahdollistavia tapahtumia.	Työtoiminnan asiakkaiden määrä, joilla edellä mainittu suunnitelma ja cv. Osallisuutta mahdollistavien tapahtumien ja niihin osallistuvien asiakkaiden määrä päivätoiminnassa.
Jokaisen asiakkaan kohdalla toimitaan itsemääräämisoikeutta tukevan suunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa rajoittamislanteissa toimitaan moniammatillisesti sovittujen toimintamallien mukaan.	Jokaisen asiakkaan itsemääräämistä tukevat suunn. kirjattu asiakastietojärjestelmään. Käytetyt rajoittamistoimenpiteet kirjattu ja arvioitu moniammatillisesti.	Kirjattujen itsemääräämisoikeutta tukevien suunnitelmien lkm/asiakasmäärä. Toteutuneiden rajoittamistoimenpiteiden lukumäärä. Asiantuntijatiimin arviointikertojen lukumäärä.

VALMENTAVA KOULUTUS

Kuntoutus- ja kehittämisjohtaja Oili Sauna-aho

Palvelu- ja asiakkuusjohtaja Marika Metsähonkala

valmentava koulutuksen esimies Anne Ruuhi

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Asiakkaiden tarpeisiin vastaava palvelu.	Selvitetään valmentavan koulutuksen tarve sekä määrällisesti että sisällöllisesti ja tehdään sen pohjalta suunnitelma toiminnan kehittämiseksi.	Kehittämissuunnitelma valmis.
Työhön valmentautuminen toteutuu yksilöllisesti myös toimintakeskuksen ulkopuolisilla työpaikoilla.	Verkostoidutaan (kenen kanssa?) ja suunnitellaan työhön valmentautuminen yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti.	Verkoistumisen toteutuminen (esim. tapaamisten määrä ja keiden kanssa). Yksilöllisesti suunniteltujen työhön valmentautumisjaksojen määrä tai asiakaskysely.
Ammatillisuuden syveneminen ja hyvinvoiva henkilökunta.	Henkilökunta suorittaa yksikössä tarvittavat tärkeät koulutukset, kuten mapa, tukiviittomat ja ensiapu. Hyvinvointia tukevat palaverit, kehittämisspäivä ja kehityskeskustelut.	Mapa-, tukiviittomat ja ensihoidokoulutuksen suorittaneiden määrä/henkilökunnan määrä. Kehityskeskustelujen toteutumisprosentti. Kehittämisspäivä toteutunut/ei toteutunut.

VAIKEAVAMMAISTEN PERUSKOULU / MYLLY-ANTIN KOULU

*Kuntoutus- ja kehittämisjohtaja Oili Sauna-aho
Palvelu- ja asiakkuusjohtaja Marika Metsähonkala
Koulunjohtaja Satu Lahti*

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Mahdollistetaan haastavasti käyttäytyvien oppilaiden osallisuus.	Yhteistyö erityistyöntekijöiden kanssa ja sovitut konsultaatiokäynnit koululla.	Oppilaiden haastava käyttäytyminen (kirjaaminen/sovitut toimenpiteet).
Tuetaan vanhempia haastavassa kasvatustyössä.	Vanhempainiltojen, kodin ja koulun päivän ja oppilaskohtaisten palaverien järjestäminen.	Toteutuneiden tilaisuuksien ja niihin osallistuneiden vanhempien lukumäärä/oppilas.
Laajennetaan oppimisympäristö koulun ulkopuolelle.	Osallistutaan erilaisiin koulun ulkopuolisiin toimintoihin ja tapahtumiin.	Osallistuneiden oppilaiden määrä/oppilasmäärä. Koulun ulkopuolisten tapahtumien lukumäärä.

HENKILÖSTÖPALVELUT

Henkilöstöpäällikkö Niina Pyökäri

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Vakituisen henkilöstön joustava liikkuminen ja työkierron kehittäminen kuntoutuskeskuksessa.	Vakituisen henkilöstön joustava siirtyminen toiminnan tarpeiden mukaisesti.	Määräaikaisten sijaisten käytön vähentäminen.
Esimiesten osaamisen vahvistaminen palvelusuhde asioihin liittyen.	Osaamisen lisääntymisen myötä virhemarginaali pienenee.	Esimiesten osallistuminen palvelussuhdekoulutuksiin.
Työturvallisuuden kehittäminen ja tietoisuuden lisääminen henkilöstölle työturvallisuutta edistävästä asioista.	Työtapaturmien määrän vähentyminen. Riskinarviointien päivittäminen kaikissa yksiköissä keran vuodessa.	HaiProon kirjattujen työtapaturmien lukumäärä. Työtapaturmista johtuvien sairaspöissaolojen seuranta. Päivitettyjen riskinarviointien määrä.

Henkilöstöresurssit

	Lukumäärä TA 2017	Lukumäärä TA 2018
Asiantuntijapalvelut	10	11 *
Lääkärit	4,5	4,5
Laboratorio	1,5	1,5
Lääkehuolto	1	1
Hammashuolto	1	1
Sosiaalityö	4	4
<u>Kuntoutusyksiköt</u>		
Kehitysvammapsykiatrinen yksikkö	40	40
Neuropsykiatrinen yksikkö	38	
Nepsy 1		20 *
Nepsy 2		26 *
Lasten neurologinen kuntoutus	21	21
Erityisperhetyö	3	4
Lääketieteellinen yksikkö	29	33
Puolalan palvelukoti	24	24
Kuntoutusyksiköt yhteiset	5	0
<u>Asumispalvelut</u>		
Anttilanhovi	12	11,5 *
Hanhenpuisto	16	16
Juhala	10	9
Asumisvalmennus	8	8
Kuunari	20	20
Naskarla	11	10
Palomäki	16	16
Auranlaakso	28	28
Sateenkaari	3	3
Verkaranta	17	19 *
Pajukuja	13	13
Strandvik	12	12
Paaskunta	17	17
Koskela	17	17
Liuskallio	12	12,5 *
Rokkikoti	22	22
Asumispalvelut yhteiset		0
Liikkuva hoito- ja ohjaushenkilöstö	13	0
Työ ja päivätoiminta	12	24
Peruskoulu	10	24
Valmentava koulutus	7	6
<u>Muut</u>		
Työturvallisuus	0,5	0,5
Kiinteistö- ja rakentamistoimi	1	1
Varasto	1	1
Henkilö- ja tavarakuljetus	1	1
Osastosihteerit	3	3
Taloushallinto ja arkisto	4	4
Kehittämispalvelut	2	1
<u>Johto</u>		
Kuntayhtymän johtaja, johtava ylläkäri	1	1
Palvelu- ja asiakkuusjohtaja	1	1
Kuntoutus- ja kehittämisjohtaja	1	1
Talousjohtaja	1	1
Kiinteistö- ja tukipalvelujohtaja	1	1
Henkilöstöpäällikkö	1	1
Hallinnon sihteeri	1	1
<u>Työterveyshuolto</u>		1
Työterveyshuollon vastaava hoitaja	1	1
Lääkäri	1	1
Työfysioterapeutti	1	1
	480,5	501,5
Viestintä	0,5	0,5

* Asiantuntijapalvelut: Musiikkiterapeutin määräaikainen toimi muutetaan toistaiseksi voimassaolevaksi toimeksi.

* Neuropsykiatrinen yksikkö: Asiakkaiden hoidon ja ohjauksen vaatimukset kasvoivat ja yksikkö jaettiin kahteen toimialueeseen:

Henkilöstölisäykset: palveluesimies, sairaanhoitaja, 3 ohjaajaa, 3 hoitajaa. Vakanssit olivat avoimia virkoja ja toimia jotka jäivät täyttämättä v. 2017 alusta.

* Anttilanhovin ja Liuskallion palveluesimies tekee 50 % molemmissa yksiköissä.

* Verkaranta: Asiakkaiden ikääntyminen ja hoidollisuuden lisääntyminen vaatii resurssilisäystä +2 hoitajaa.

* Peruskoulu: Vuonna 2017 toimiin vakinaistettiin 14 koulunkäynninohjaajaa.

* Kehittämispalvelut: -1 henkilöä, 2 työskentelee tällä hetkellä 50 % projektitehtävissä.

TYÖTERVEYSHUOLTO

Kuntayhtymän johtaja Seija Aaltonen
Työterveyshuollosta vastaava Mirja Peura

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Työtapaturmien vähentäminen.	Tiivis yhteistyö työsuojelun kanssa. Tapaturmiin johtaneiden tilanteiden selvittäminen.	Työtapaturmista johtuvien poissaolojen seuranta. Työtapaturmien määrä.
Tunnistaa työn altisteet ja altistavien tekijöiden vaikutukset työntekijän terveyteen.	Määräaikaiset terveystarkastukset ja suunnatut yksilölliset työpaikkaselvitykset.	Lakisääteisten terveystarkastusten toteutuminen lain velvoittamalla tavalla.
Rokotekattavuuden varmistaminen.	Varmistaa, että kaikilla hoito- ja ohjaustyöhön osallistuvilla työntekijöillä on tarvittava rokotussuoja uuden lainsäädännön mukaisesti.	Rokotteiden menekin seuranta, sekä vasta-ainemääritysten määrän seuranta.

- Erikoislääkärikonsultaatiot ja työterveyspsykologin konsultaatiot ostetaan ulkopuolelta kilpailutusten perusteella.
- Osatyökykyisten työntekijöiden varhainen tunnistaminen ja ratkaisujen löytäminen työuran jatkamiselle yhdessä henkilöstöhallinnon kanssa.
- Vuonna 2016 ja 2017 alkaneiden KIILA-kuntoutusten jatkoseuranta työterveyshuollossa.

HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT

Talousjohtaja Tero Nieminen

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
Talousraportoinnin kehittäminen ja taloustietouden lisääminen.	Uusien mittareiden käyttöönotto. Neuvonta ja koulutukset henkilökunnalle.	Uudet mittarit otettu käyttöön. Koulutukset henkilökunnalle pidetty.
Ostolaskuprosessin kehittäminen.	Uuden ostolaskujen kierrätysjärjestelmän täysimittainen hyödyntäminen. Uusien ominaisuuksien käyttöönotto ja toimittajien aktivointi.	Uusi järjestelmä otettu kaikkien ominaisuuksien osalta käyttöön. Verkkolaskujen osuus ostolaskuista mahdollisimman suuri.
Arkistonhoidon kehittäminen.	Arkistonhoidon prosessia kehitetään ja selkeytetään käyttäjille.	Käyttäjien ohjeistus päivitetty ja epäselvät asiat ratkaistu.

Toimenpiteet 2018

Esimiehet ja johto tarvitsevat päätöksiensä tueksi selkeää ja ajantasaista taloudellista tietoa toiminnasta. Vuoden 2018 aikana otetaan käyttöön uusia taloudellisia mittareita, joiden avulla saadaan tarkempaa tietoa yksikön ja koko KTO:n toiminnasta. KTO:n yksiköiden esimiehet tekevät toiminnassaan päätöksiä, joilla on suuri vaikutus KTO:n kannattavuuteen. Riittävä taloudellinen tietämys auttaa heitä ottamaan huomioon toimenpiteiden vaikutukset talouteen sekä ymmärtämään talousraportointia paremmin.

Uusi sähköinen ostolaskujen kierrätysjärjestelmä otettiin käyttöön lokakuussa 2017. Alkuvaiheessa keskitytään perustoiminnallisuuden käyttämiseen. Ensi vuoden aikana otetaan käyttöön järjestelmän uusia toiminnallisuuksia, joiden avulla saadaan järjestelmän toimintoja automaattisemmiksi. Samanaikaisesti pyritään saamaan verkkolaskujen osuus KTO:lle tulevista laskuista mahdollisimman suureksi.

Esimiehille kertyy runsaasti arkistoitavaa materiaalia yksiköihin. Vuoden 2018 aikana selvennetään ohjeistusta, mitkä asiakas- ja asiakirjadokumentit pitää arkistoida ja millä keinoin.

KIINTEISTÖ- JA TUKIPALVELUT

Tukipalvelujohtaja Harri Lindqvist

Strateginen tavoite	Toimialueen talousarviotavoite	Mittaus
KTO:lle ja yksiköille toiminnan vaatimat tilat.	Laaditaan suunnitelmat asiakaspaikkojen tarpeen ja nykynormien mukaisten tilojen käyttöön saamiseksi.	Suunnitelmat tarpeiden mukaisten tilojen muuttamiseksi ja vuokraamiseksi ovat valmiina.
KTO:lla toimintaa tukevat tehokkaat tukipalvelut.	Tukipalvelujen mitoitus ja kustannukset tarpeen mukaiset.	Kiinteistöhuollon uusi laskutustapa toimii ja säästää KTO:n kustannuksia.

Tukipalvelujen tilanne 2017

KTO:n Kuntoutuskeskuksessa Paimiossa muutto päärakennukseen ja vanhojen palvelukotien jääminen pois käytöstä tapahtui tukipalvelujen osalta suunnitelmien mukaisesti. Kiinteistöhuollon palvelujen kokonaismäärän tarve on pienentynyt ja kustannukset alenivat, puhtaanapidon palvelujen tarve ja kustannukset ovat pysyneet ennallaan (siivottavat neliöt vähenivät, laatu taso nousut).

Toimenpiteet 2018

Kiinteistöhuollon uuden tilaus- ja laskutuskäytännön sekä toiminnalliset että taloudelliset vaikutukset analysoidaan. Pyritään varmistamaan ennakkohuollon tason nosto ja ongelmien (mm. sisäilma) aiempi havaitseminen. Varasto- ja logistiikkatoimintaa tehostetaan rationalisoimalla tilaus- ja toimituskäytäntöjä.

TALOUS

KTO:n vuoden 2017 talous on kehittynyt myönteisesti. Saman positiivisen suunnan odotetaan jatkuvan vuonna 2018.

Tuotot

Toimintatuotot ovat vuonna 2018 yhteensä 37.435.524 €. Nämä tuotot olivat vuoden 2017 talousarviossa yhteensä 33.984.117 €. Tuottojen määrän kasvu johtuu pääosin lisääntyneestä suoritemäärästä. Vuoden 2017 aikana aloittaneiden KTO:n uusien yksiköiden tuottoja lisäävä vaikutus näkyy kokonaisuudessaan vuonna 2018.

Talousarvioesityksessä esitetään seuraavat hintojen muutokset:

- Työ- ja päivätoiminnassa vuorokausihintaa korotetaan 10 €:lla, kun asiakkaalla on henkilökohtainen avustaja (avustajan hinta nousee 100 €:sta 110 €:oon).
- Sateenkaaren asumisyksikön alempi vuorokausihinta 75 € korotetaan 96 €:oon ja ylempi vuorokausihinta 96 €:sta 115 €:oon.
- Valmentavan koulutuksen alempi vuorokausihinta 100 € korotetaan 120 €:oon
- Yleiskorotusta ei tehdä hintoihin.

Toimintakustannukset

KTO:n palkkamenot ovat ensi vuonna 20.136.223 €. Palkkojen nousuun on talousarviossa varauduttu 0,5%:lla. Sijaismäärärahoja on budjetoitu ensi vuodelle 2.327.970 €. Kuntoutuskeskuksen työntekijämäärä on vuoden 2017 aikana ollut suurempi kuin talousarviossa, koska kuntoutuskeskukseen tulevien asiakkaiden avun, tuen ja ohjauksen tarve on suurempi kuin oli arvioitu.

Poistojen määrän arvioidaan olevan ensi vuonna 1.100.000 €.

KTO:n vanhoista käytöstä poistetuista rakennuksista on suunniteltu purettavaksi yksi rakennus vuonna 2018. Purkukustannus on osana talousarvion toimintakustannuksia.

Investoinnit

Korjausinvestointeihin varataan ensi vuodelle 350.000 €.

IT-hankkeisiin varataan ensi vuodelle yhteensä 95.000 €. Talous- ja palkkahallinnon uusiin järjestelmiin varaudutaan 25.000 €:lla. Asiakastietojärjestelmä Mediatriin tehtäviin parannuksiin ja uusiin ominaisuuksiin varataan 35.000 € ja muihin uusiin ohjelmistoihin 35.000 €.

Vuoden 2018 investointien kokonaismäärä on 470.000 €.

Rahoitus

Kuntayhtymän pitkäaikaisten lainojen saldo 30.9.2017 oli 19.142.879 €.

Lyhytaikaista lainaa tullaan tarvitsemaan ajoittain vuonna 2018. Hallituksen valtuudet lyhytaikaisen rahoituksen nostamiseen esitetään pidettäväksi samana, eli yht. 6 milj. €.

Sitovuus

Talousarvion sitovuustasoiksi valtuustoon nähden esitetään:

- Kuntayhtymän nettotulos
- Investointien kokonaissumma
- Rahoituksen kokonaismäärä

Toimenpiteet KTO:n alijäämän kattamiseksi

Uudessa kuntalaissa on säädetty, että kuntayhtymän tulee kattaa taseeseen kertynyt alijäämä neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tämä tarkoittaa sitä, että vuoden 2016 tilinpäätökseen kertynyt alijäämä pitää olla katettu vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

Sote-voimaanpanolakiluonnoksessa (Laki maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta 27 §) on todettu, että lakisääteisten kuntayhtymien alijäämät pitää kattaa 1.1.2020 mennessä. Tämä aikataulu on vuodella tiukempi kuin kuntalaissa säädetty. Tämä tarkoittaa, että KTO:n alijäämä pitää kattaa vuosien 2018 ja 2019 aikana.

KTO:lla on alijäämää seuraavasti (31.8.2017)

Alijäämä aikaisemmilta tilikausilta	1.700.346
Vuoden 2017 arvioitu ylijäämä	740.184
Alijäämä vuoden 2017 lopussa	-960.162

Vuoden 2018 talousarvio on valmisteltu ylijäämäiseksi. Tiedossa olevat asiakasmäärän muutokset on otettu huomioon vuoden 2018 tuotoissa ja henkilöstösuunnittelussa. Henkilöstön määrä on suunniteltu tarkasti asiakasmäärän edellyttämällä tavalla. Lisäksi toimintaa tukevien henkilöstöryhmien tarve on mitoitettu tarkasti.

Muuttuva toimintaympäristö, jolla tarkoitetaan uutta lainsäädäntöä (IMO-laki, asiakkaan itsemääräämisoikeus) ja asiakkaiden entistä vaativampien palveluiden tarvetta, asettaa edelleen omat haasteensa KTO:n taloudelle. Tuottojen ja menojen kehitystä seurataan erittäin tarkasti ensi vuonna. Sijaisten käyttöä seurataan ja siihen puututaan tarvittaessa kuten on tehty jo vuoden 2017 aikana. Toimintaa pitää olla valmis nopeasti sopeuttamaan, jos toiminnan kannattavuus muuttuu.

TULOSLASKELMA

	TP 2016	TA 2017	ENN 2017	TA 2018
<u>TOIMINTATUOTOT</u>				
Muut korvaukset valtiolta	897 234	897 234	871 116	871 116
Kotikuntakorvaukset, muut kunnat	993 044	993 140	1 050 000	4 601 797
Jäsenkuntien korvaukset	29 159 017	28 614 061	31 000 000	28 677 087
Oppisopimuskoul.korvaukset	21 560	1 630	18 390	4 570
Muut myyntituotot	608 960	636 701	240 000	282 500
Myyntituotot yhteensä	31 679 815	31 142 766	33 179 506	34 437 070
* Maksutuotot	2 988 678	2 611 351	2 800 000	2 740 932
* Tuet ja avustukset	140 386	115 000	150 000	138 122
* Muut toimintatuotot	267 380	115 000	119 400	119 400
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	35 076 259	33 984 117	36 248 906	37 435 524
<u>TOIMINTAKULUT</u>				
* Palkat ja palkkiot	-19 833 077	-18 258 302	-19 900 000	-20 136 223
* Eläkekulut	-4 755 878	-4 492 224	-4 590 000	-4 532 994
* Muut henkilösivukulut	-944 521	-862 879	-525 000	-970 489
Henkilöstökulut yhteensä	-25 533 476	-23 613 405	-25 015 000	-25 639 706
* Palvelujen ostot	-5 117 486	-5 028 499	-4 849 900	-5 358 745
* Aineet, tarvikkeet/tavarat	-1 507 113	-1 448 997	-1 730 000	-1 612 757
* Avustukset	-117 039	-111 550	-125 000	-113 500
* Muut toimintakulut	-1 677 116	-1 852 540	-1 820 000	-2 030 021
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-33 952 230	-32 054 991	-33 539 900	-34 754 729
TOIMINTAKATE	1 124 029	1 929 126	2 709 006	2 680 795
Rahoituskulut yhteensä	-273 719	-270 000	-250 000	-270 000
VUOSIKATE	850 310	1 659 126	2 459 006	2 410 795
* Suunn.mukaiset poistot	-894 472	-1 115 333	-1 115 333	-1 100 000
* Arvonalentumiset	-389 877	0	-650 000	
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 284 349	-1 115 333	-1 765 333	-1 100 000
TILIKAUDEN TULOS	-434 039	543 793	693 673	1 310 795
* Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	46 511	46 511	46 511	46 511
* Varausten lis.(-)tai väh.(+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-387 528	590 304	740 184	1 357 306

INVESTOINTISUUNNITELMA 2018

	Kokonais- investointi	Toteutuneet kustannukset vuonna 2016	Ennuste 2017	TA 2018	v. 2019	v. 2020
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000€	1000€
- <u>Rakennushankkeet</u>						
- Apteekki, monitoimitila ja arkisto	846	388	491			
- Päärakennushanke	10 011	6 356	155			
- Kerrostalojen linjasaneeraukset						
- Muut korjausinvestoinnit		91	86	350	100	100
<u>IT hankkeet</u>						
- Mediatri (Eu.tietosuojasetuksen vaatimukset)				35	35	35
- Talous- ja palkkahallinto: ESS 7.0 + lisäosat		91	20	25	35	25
- Muut ohjelmat (apteekki-, työterv.ajanvaraus)				35		
<u>Muut hankinat</u>						
- Kodinkoneet, kalusteet, yms.		78	120	25		
<u>Autot</u>		13				
Investoinnit yhteensä	10 857	7 017	872	470	170	160

RAHOITUSLASKELMA

Talousarvio 2018

	TP 2016	Enn. 2017	TA 2018
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	850 310	2 459 006	2 410 795
Tulorahoituksen korjaukset	-141 539		
Investointien rahavirta	-7 155 818	-872 000	-470 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 000		
Pysyvien vastaavien luovutustulot	289 000	150 000	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 153 047	1 737 006	1 940 795
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	5 500 000	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-627 004	-627 004	-632 276
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. var. ja pääomien muutokset	-356		
Vaihto-omaisuuden muutokset	0		
Saamisten muutokset	-518 585		
Korottomien velkojen muutokset	988 245		
Rahoituksen rahavirta	5 342 300	-627 004	-632 276
Rahavarojen muutos	-810 747	1 110 002	1 308 519
Rahavarat 31.12.	2 833 336	3 943 338	5 251 857
Rahavarat 1.1.	3 644 083	2 833 336	3 943 338
	-810 747	1 110 002	1 308 519

TOIMIALUEKOHTAINEN TOIMINTAKATE

	TP 2016	TA 2017	TA Ehd. 2018
Hallinto ja talous			
+Toimintatuotot	2 474 806	1 423 745	2 717 862
- Toimintakustannukset	-1 262 254	-1 496 395	-1 473 073
Toimintakate	1 212 552	-72 650	1 244 789
Erityishoitopalvelut			
+Toimintatuotot	17 248 612	10 736 926	14 803 356
- Toimintakustannukset	-17 074 188	-9 253 887	-14 304 312
Toimintakate	174 424	1 483 039	499 044
Asumis- ja kehittämisspalvelut ja ope- tus			
+Toimintatuotot	18 925 625	20 593 566	23 147 819
- Toimintakustannukset	-18 125 713	-19 680 100	-21 030 142
Toimintakate	799 912	913 466	2 117 677
Lääketieteelliset erityispalvelut			
+Toimintatuotot	697 004	5 068 978	372 000
- Toimintakustannukset	-1 759 884	-5 463 707	-1 552 715
Toimintakate	-1 062 880	-394 729	-1 180 715
Kuntayhtymä yhteensä			
+Toimintatuotot	39 346 047	37 823 215	41 041 037
- Toimintakustannukset	-38 222 039	-35 894 089	-38 360 242
Toimintakate	1 124 008	1 929 126	2 680 795

	KTO suoritteet ja kuntalaskutus																	
	Erityishoitopaiveut				Asumispalvelut				Yhteensä									
	TP 2016		TA 2017		TA 2018		TP 2016		TA 2017		TA 2018		TP 2016		TA 2017		TA 2018	
suoritteet	kunnan osuus €	suoritteet	kunnan osuus €	suoritteet	kunnan osuus €	suoritteet	kunnan osuus €	suoritteet	kunnan osuus €	suoritteet	kunnan osuus €	suoritteet	kunnan osuus €	suoritteet	kunnan osuus €	suoritteet	kunnan osuus €	
Aura	422	202 753	306	164 748	230	127 006	497	87 690	596	121 775	600	122 145	919	230 443	901	286 523	830	249 151
Kaarina	1 903	729 023	1 551	719 563	1 332	727 809	2 238	245 564	1 723	252 178	1 931	242 468	4 141	974 587	3 274	971 741	3 263	970 277
Kemänsaari	63	20 273	52	16 539	12	6 497	366	64 050	365	63 875	365	63 875	429	84 323	417	80 414	377	70 372
Koski TI	220	61 160	36	14 539	26	16 636	2 490	472 018	2 510	525 565	2 510	527 915	2 710	533 178	2 546	540 104	2 536	544 551
Kustavi	8	3 584	5	4 319	3	2 523	0	0	0	0	0	0	8	3 584	5	4 319	3	2 523
Laitila	460	142 907	393	121 078	475	189 170	4 218	691 429	4 380	721 605	4 380	721 605	4 678	834 336	4 773	842 683	4 855	910 775
Lieto	1 203	528 893	1 111	557 353	1 092	506 443	1 981	252 234	1 877	248 157	1 695	213 395	3 184	781 127	2 988	805 510	2 787	719 838
Loimaa	2 051	798 853	1 745	760 914	1 688	743 854	2 494	525 832	2 707	604 055	2 707	605 465	4 545	1 324 685	4 452	1 364 969	4 375	1 349 319
Marttila	195	45 009	12	8 063	39	13 266	457	72 281	365	54 750	460	72 895	652	117 290	377	62 813	499	86 181
Mäskö	190	87 302	17	11 812	169	77 658	887	143 377	760	134 350	1 460	270 100	1 077	230 679	777	146 162	1 629	347 758
Myrämäki	737	194 178	745	247 917	213	97 526	4 299	513 463	3 075	300 662	5 988	845 607	5 036	707 641	3 820	548 579	6 181	943 133
Naantali	1 795	646 672	476	225 809	683	346 734	1 227	149 056	1 125	256 154	730	148 920	3 022	795 728	1 601	481 963	1 413	465 654
Nousiainen	178	50 035	64	25 571	43	20 792	1 729	195 584	1 565	200 125	835	62 155	1 907	245 619	1 629	225 696	878	82 947
Oripää	21	12 461	9	7 496	8	6 660	43	8 213	0	0	95	18 145	64	20 674	9	7 496	103	24 805
Paimio	1 157	431 029	501	217 884	838	341 275	8 112	931 934	8 300	1 054 407	9 410	1 221 249	9 269	1 362 963	8 801	1 272 291	10 248	1 562 524
Parainen	435	104 902	425	156 044	409	173 734	3 407	496 407	2 416	336 170	3 242	489 933	3 942	601 309	2 841	492 214	3 651	663 667
Pyhäranta	53	19 294	19	12 941	14	9 763	1 289	150 749	1 283	150 787	1 283	150 787	1 942	170 043	1 302	163 728	1 297	160 550
Pöytä	1 055	450 120	867	363 396	387	228 392	2 302	364 099	2 285	365 380	2 285	365 380	3 357	814 219	3 152	728 776	2 672	593 772
Raisio	242	52 807	0	0	2	1 684	2 093	209 153	1 283	184 732	1 471	206 309	2 335	261 960	1 283	184 732	1 473	207 993
Rusko	0	0	0	0	0	0	363	10 164	0	0	0	0	363	10 164	0	0	0	0
Salo	4 154	1 442 527	2 778	1 105 801	2 867	1 638 522	2 360	487 162	3 607	811 988	4 177	991 221	6 514	1 929 689	6 385	1 917 789	7 044	2 629 743
Sauvo	1 152	364 284	813	313 053	398	295 336	2 707	328 394	2 676	331 053	2 729	329 726	3 859	692 678	3 489	644 106	3 127	625 062
Somero	805	278 902	688	249 983	700	242 067	1 668	269 157	1 555	274 130	2 015	320 570	2 473	548 059	2 243	524 113	2 715	562 637
Taivassalo	5	2 406	4	3 477	1	1 590	539	55 062	365	54 750	365	54 750	544	57 468	369	58 227	366	56 340
Turku	16 882	6 486 812	9 401	4 242 660	5 025	2 020 043	51 004	7 611 793	52 299	8 483 722	51 950	8 868 333	67 886	14 098 605	61 700	12 726 382	56 975	10 888 376
Uusikaupunki	649	210 944	981	410 921	734	310 378	3 280	521 471	3 478	544 021	3 249	510 669	3 929	732 415	4 459	954 842	3 983	821 047
Vehmaa	98	41 383	18	12 485	65	38 535	282	28 150	0	0	650	109 930	380	69 533	18	12 485	715	148 465
Jäsenkunnat yht	36 133	13 408 513	23 017	9 974 266	17 433	8 183 913	102 332	14 884 486	100 593	16 074 391	106 562	17 533 547	138 465	28 292 999	123 610	26 048 657	123 995	25 717 460
Turun terveysstorni	1 362	607 447	2 160	1 140 560	2 525	1 761 425	0	0	0	0	0	0	1 362	607 447	2 160	1 140 560	2 525	1 761 425
Rovaniemi	167	36 548	0	0	0	0	199	40 596	365	74 460	365	74 460	366	77 144	365	74 460	365	74 460
Foussa	57	33 249	0	0	300	215 190	0	0	0	0	0	0	57	33 249	0	0	300	215 190
Haukipudas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kemijärvi	366	74 664	350	77 350	360	79 560	0	0	0	0	0	0	366	74 664	350	77 350	360	79 560
Pori	0	0	0	0	72	42 624	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	72	42 624
Helsinki	46	24 696	2	1 836	0	0	703	168 316	730	179 945	730	179 945	749	193 012	732	181 781	730	179 945
Määrätteleminen	961	442 830	1 411	763 261	4 867	3 108 173	1 206	211 500	4 474	787 476	7 583	1 541 367	2 167	654 330	5 885	1 550 737	12 450	4 649 540
Muut kunnat yht	2 959	1 219 434	3 923	1 963 007	8 124	5 206 972	2 108	420 412	5 569	1 041 881	8 678	1 795 772	5 067	1 639 846	9 492	3 024 888	16 802	7 002 744
Yhteensä	39 092	14 627 947	26 941	11 957 273	25 557	13 390 885	104 440	15 304 898	106 162	17 116 272	115 240	19 329 319	143 532	29 932 845	133 103	29 073 545	140 797	32 720 204

TALOUSUUNNITELMA 2018-2020

	TP 2016	ENN 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020
Muut korvaukset valtiolta	897 234	871 116	871 116	895 000	895 000
Kotikuntakorvaukset, muut kunnat	993 044	1 050 000	4 601 797	1 230 000	1 230 000
Jäsenkuntien korvaukset	29 159 017	31 000 000	28 677 087	31 100 000	30 700 000
Oppisopimuskoul. korvaukset	21 560	18 390	4 570	4 500	3 000
Muut myyntituotot	608 960	240 000	282 500	270 000	270 000
* Myyntituotot	31 679 815	33 179 506	34 437 070	33 499 500	33 098 000
* Maksutuotot	2 988 678	2 800 000	2 740 932	2 700 000	2 590 000
* Tuet ja avustukset	140 386	150 000	138 122	135 000	135 000
* Muut toimintatuotot	267 380	119 400	119 400	119 400	119 400
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	35 076 259	36 248 906	37 435 524	36 453 900	35 942 400
TOIMINTAKULUT					
* Palkat ja palkkiot	-19 833 077	-19 900 000	-20 136 223	-20 100 000	-20 020 000
* Eläkekulut	-4 755 878	-4 590 000	-4 532 994	-4 530 000	-4 420 000
* Muut henkilösivukulut	-944 521	-525 000	-970 489	-900 000	-890 000
Henkilöstökulut yhteensä	-25 533 476	-25 015 000	-25 639 706	-25 530 000	-25 330 000
* Palvelujen ostot	-5 117 486	-4 849 900	-5 358 745	-5 200 000	-5 100 000
* Aineet, tarvikkeet/tavarat	-1 507 113	-1 730 000	-1 612 757	-1 580 000	-1 550 000
* Avustukset	-117 039	-125 000	-113 500	-115 000	-120 000
* Muut toimintakulut	-1 677 116	-1 820 000	-2 030 021	-2 055 000	-2 070 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-33 952 230	-33 539 900	-34 754 729	-34 480 000	-34 170 000
TOIMINTAKATE	1 124 029	2 709 006	2 680 795	1 973 900	1 772 400
Rahoituskulut yhteensä	-273 719	-250 000	-270 000	-280 000	-300 000
VUOSIKATE	850 310	2 459 006	2 410 795	1 693 900	1 472 400
* Suunn.mukaiset poistot	-894 472	-1 115 333	-1 100 000	-1 040 000	-990 000
* Arvonalentumiset	-389 877	-650 000			
TILIKAUDEN TULOS	-434 039	693 673	1 310 795	653 900	482 400
* Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	46 511	46 511	46 511	46 511	46 511
* Varausten lis.(-)tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-387 528	740 184	1 357 306	700 411	528 911
Investoinnit	7 017 000	872 000	470 000	170 000	160 000
Pitkäaikaiset lainat	19 597 631	18 970 627	18 338 351	17 400 521	16 462 691